

10 anys de Consells de Salut a Barcelona

Reflexió compartida 2010-2011

Ajuntament de
Barcelona

Punt de partida

Per tal d'aprofundir en la reflexió entorn la situació i les línies de futur dels Consells es va treballar amb els tècnics responsables del seu desenvolupament, i amb els Consellers i vicepresidents/es associatius dels Consells, el CSB i l'ASPB.

Com es va fer?

- Sessió tècnics/es referents dels districtes
- Consellers/es i vicepresidents/es associatius/ves
- Sessió conjunta: devolució, elaboració conclusions i decàleg.

Alguns interrogants als que es volia donar respostes:

- La participació:
Què hem d'entendre en democràcia per participació ciutadana?
- Cap a quin model de participació per als consells de salut es vol anar?
- On som?
- Propostes d'avenç

Concepte

- **Els Consells són òrgans municipals de caràcter consultiu –assessoren, estudien, reflexionen i fan propostes- sobre les polítiques o els projectes a un determinat sector de població o àmbit temàtic. Tenen una estructura estable i la participació està restringida als membres que els componen.**
- Hi ha 10 Consells de Salut constituïts a Barcelona, els més antics, Horta- Guinardó i Nou Barris, provenen de les Taules de Salut, que es van constituir arrel de les reivindicacions veïnals dels anys vuitanta. El Consell més recent és el de Gràcia, constituït l'any 2008.
- La tipologia d'entitats que participen en els Consells és similar en tots els Districtes.

DAFO Fortaleses i capacitats

- Els CS afavoreixen la responsabilització ciutadana i la col·laboració a mig i llarg termini; el coneixement mutu entre diferents sectors; actors; entitats i professionals i, facilita la generació de sinèrgies i relacions d'intercanvi i col·laboració entre professionals, serveis i entitats.
- Afavoreixen una nova percepció de la salut des d'una visió ampla - salut integral (física i mental) i des d'aproximacions i intervencions diverses (èmfasi en la prevenció, etc.).
- La pròpia existència i trajectòria dels Consells –en tant que marc institucional permanent- i l'interès i motivació de la ciutadania
- La participació ajuda a detectar necessitats i demandes.
- Són espais deliberatius.
- Composició plural: administració, proveïdors, ciutadania; la presència dels responsables de salut i sanitaris, associacions..

DAFO Febleses i àrees de millora

- Pes de certes inèrcies i dinàmiques institucionals i de funcionament (en alguns Consells, els focus són bàsicament els "serveis sanitaris").
- Diferència de concepcions i perspectives entre el que ha de ser el Consell.
- La participació associativa en molts consells està massa orientada a entitats de salut.

Síntesi de Conclusions: Decàleg per la millora dels consells de salut

1. La salut de la ciutadania depèn i requereix d'una diversitat d'accions des de diferents àmbits de la vida de la ciutat (educació, esport, cultura, urbanisme, etc..) i de la capacitat d'acció de molts agents (serveis públics, entitats ciutadanes, les famílies, etc..).

2. Des d'aquest convenciment, volem afirmar la necessitat de motivar l'interès i articular la col·laboració entre institucions i entitats ciutadanes –de diferent naturalesa i propòsit- en favor de la construcció col·lectiva de la salut.

3. Després de 10 anys des del seu funcionament, podem afirmar que els Consells de Salut poden exercir un rol clau en aquest propòsit.

4. Creiem que cal avançar en aquest camí i consolidar els Consells com el marc de treball per a implicar i canalitzar, des de la proximitat, la capacitat d'acció de tots els agents i tots els sectors del territori a partir de processos de col·laboració i de treball en xarxa. I que aquest és el moment per a fer-ho.

5. És necessari fer un esforç deliberat per a liderar i impulsar el procés de canvi vers aquest model i dotar-nos de les capacitats per a fer-lo possible.

6. Per avançar en aquesta línia, és important superar algunes inèrcies i dinàmiques –institucionals i de funcionament- que condicionen fortament aquest potencial.

7. Cal un esforç per a identificar i explicitar, amb claredat aquest marc de referència comú; la missió, els objectius del Consell, les estructures i el rol de cadascú.

8. És important dotar-se també dels objectius i eixos que han de centrar les línies de treball; una estratègia integral compartida de salut - que vagi més enllà dels serveis de salut i de la política sanitària- i amb més implicació de l'Ajuntament; com a govern de proximitat.

9. I cal també, facilitar suport amb formació, orientació i acompanyament a aquells que han de protagonitzar aquest procés.

10. No partim de zero. La pròpia existència i trajectòria dels Consells i l'interès i motivació de la ciutadania són actius claus per a avançar cap a aquest model.

Va haver un acord important en la necessitat, la oportunitat i la voluntat d'avançar cap un model de Consells de Salut en els Districtes on el focus sigui la millora de la salut del territori, i la voluntat d'avançar en la construcció col·lectiva de la salut, implicant-hi tots els agents i tots els sectors.

10 anys dels Consells de Salut